

Foto en memo

Het Raadhuis

Het oudste - westelijke - deel dateert uit de vijftiende eeuw. Het oostelijke en wat rijker ogende deel is in de zestiende eeuw opgetrokken.

Hasselt, — achter 't Gemeentehuis.

Eind negentiende eeuw was het duidelijk aan een opknapbeurt toe. Al een driekwart eeuw was er niets aan groot onderhoud gedaan. Delen van de muren waren in zo'n slechte staat geraakt dat men ze had laten bepleisteren. Op deze foto is dat goed te zien. Het dak bestond anders dan nu uit pannen. De nok was opgesierd met een kleine klokkentoren.

Een ander markant punt op het dak was het ooievaarsnest.

Aan de oostelijke gevel hing een lantaarn. Ze bescheen 's avonds de voor het Raadhuis staande waterpomp.

Na een jarenlange discussie in de Raad werd uiteindelijk besloten om tot restauratie over te gaan. Een aanzienlijke rijksbijdrage heeft aan deze positieve beslissing bijgedragen. De opdracht werd verleend aan de bekende architectenfamilie Cuypers. Vader Cuypers - de ontwerper van het Rijksmuseum - had de eerste schets gemaakt. Van zijn hand is ook het ontwerp voor het nieuwe torentje dat het gerestaureerde gebouw zou gaan sieren. De pleisterlaag werd verwijderd en het pannendak maakte plaats voor een dak bestaande uit leien. Het resultaat mocht er zijn, zoals de foto laat zien. De pomp was verplaatst naar de Hoogstraat. De foto laat zien dat het dak aan de zuidzijde ook nog eens "opgeleukt" was

met drie dakvensters. Het gebouw werd er minder lomp door. Het had aan rankheid gewonnen. Het geheel kreeg een wat meer middeleeuws aandoende uitstraling.

De lantaarn aan de oostgevel was verplaatst naar de overzijde. Ze stond nu op de hoek van de Nieuwstraat - Ridderstraat. Voor het Raadhuis poseren enkele inwoners van de stad. In hun midden is ook de veldwachter te zien.

Het aardige van deze foto is dat de maker bij het ontwikkelen zich enige vrijheid heeft veroorloofd. Hij heeft het

gemeentehuis beter willen doen uitkomen, dus heeft hij de foto geretoucheerd. De kerk heeft hij weggela-

Nummer 29

Inhoud

Het Raadhuis was eeuwenlang het bestuurscentrum van de stad. Het gebouw straalt zeker in onze tijd uit dat het een vertegenwoordiger is van voormalige rijke tijden. De staat van het gebouw is niet elk tijdperk hetzelfde geweest. Het raakte op den duur in verval. En op die wijze fungeerde het Raadhuis als barometer van de lokale economie.

Colofon

Foto en memo

Samenstelling en tekst:
Frits Schmidt

Foto's:
Collectie Schmidt

Zo zag Hasselt er eind negentiende tot aan het midden van de twintigste eeuw uit

ten. Aangezien in die tijd de mogelijkheden voor een fotograaf nog beperkt waren, is het resultaat van zijn werk niet bepaald fraai uitgevallen. In een gekleurde versie van dezelfde foto heeft men deze gebrekkige afwerking willen voorkomen. De zwart gemaakte omgeving werd nu vervangen door een

aantal huizen. De gemoedelijkheid die het Raadhuis uitstraalt, past bij de rust die de omgeving van het stadhuis zo kenmerkt. Weinig verkeer omringde dit bestuurlijke middelpunt. Alleen in de laatste decennia van de twintigste eeuw dreigde het gebouw ingesnoerd te worden door het vele verkeer van en naar de binnenstad. Maar ook dit tij heeft men weten te keren. De rust is grotendeels weer teruggekeerd. Een deel - de straat voor de ingang - werd zelfs voor het verkeer afgesloten.

Ook de jaren vijftig en begin zestig van de twintigste eeuw waren nog een toonbeeld van rust geweest. Landbouwwerktuigen konden in afwachting van reparatie in de smederij van De Leeuw nog zonder dat

zij verkeershinder veroorzaakten midden op de markt worden neergezet. Op de achtergrond valt nog een wagen met hooi te ontdekken.

En in al die rust zijn om het kwartier de geluiden van het carillon te horen. Niet geabsorbeerd door allerlei bijgeluiden, wordt

daarmee de stilte die dit plekje van Hasselt altijd zo gekenmerkt heeft, nog eens extra benadrukt.

